వంతెన

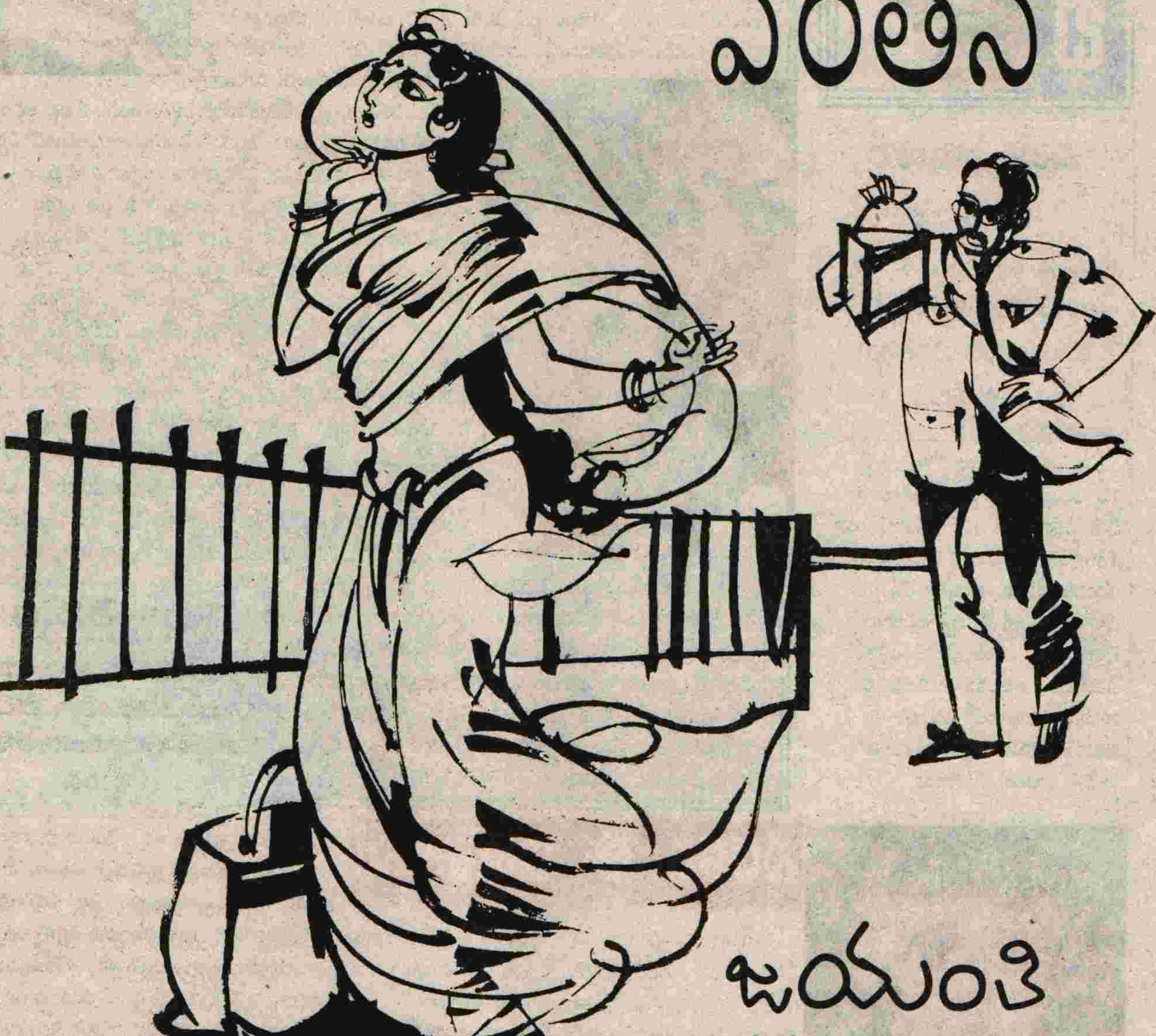

జయంతి వెంకటరమణ

చిక్కని చీకటి.

ఆకాశం మీద నల్లని మబ్బులు.

సన్నగా వాన.

దురుసుగా ఈదురు గాలి.

ప్లాట్‌ఫారం మీద అక్కడక్కడ దూరదూరంగా ఉన్న తురాయి, గంగరావి చెట్లు వర్షంలో తడుస్తూ తలలు వంచుకుని నిలుచున్నాయి.

లాంపు పోస్టుల మీద ఉన్న చమురుదీపాలు కొడిగట్టబోతున్నాయి.

రైల్వే లైన్ల అవతల 'చిన్నూరు'లో పోగుపడ్డ పూరిళ్లు ఆ చలికి ఆ చీకటిలో కంబళి కప్పుకుని నిద్రకు జోగుతున్నాయి.

ఊరిమధ్య చెరువు గట్టునున్న చింతచెట్లమీది ఋషిపక్షులు స్వేచ్ఛగా ప్లాట్‌ఫారం మీదికి అప్పుడప్పుడు దాడి చేస్తున్నాయి.

స్టేషను మాస్టరు గదిలో గోడ గడియారం ఒక గంట కొట్టింది. గడియారంలో ముల్లు మాత్రం పదకొండు గంటలనే చూపుతున్నాయి.

"...ప్రమీల నీ కూతురై ఉంటుందని మాత్రం నేను ఏదీ చేయలేదు. ప్రమీల ఎవరైనా నే చేయగలిగేది అదే. నేనా ఊరి స్టేషన్ మాస్టరుగా ఉన్నంతకాలం నా చేతిమీదుగా ఇలాంటివారికెప్పుడూ టిక్కెట్టు ఇవ్వను, పార్వతీ! ఇది నిజం!"

స్టేషను మాస్టరు రాఘవరావు తలఎత్తి గడియారం వైపొకసారి చూచి, హరికేన్ లాంతర్ని ప్లాట్‌బాక్స్‌కు దగ్గరగా జరిపి కుర్చీలో వెనకకు చేరగిలాపడ్డాడు.

"మాస్టారూ! పాసెంజరు బండి ఎన్ని గంటల కొస్తుందండీ?"

తల ఎత్తాడు రాఘవరావు. ద్వారం దగ్గర వద్దెనిమిదేళ్ల ప్రాయంలో ఉన్న యువతి అడుగుతూంది. ఆకాశంలో సన్నని మెరుపు ఏ సవ్వడీ లేకుండా అల్లరిపిల్లలా చెంగున పరుగెత్తింది.

"ఏ పాసెంజరు బండమ్మా?" అడిగాడు రాఘవరావు.

"హైదరాబాదు వైపు పోయే పాసెంజరండి. సామర్లకోటకు కూడా పోతుంది కదండీ, అది!" బెదురుబెదురుగా చూస్తూ అడిగిందామె.

"ఆహా! ఆ ట్రెయినా? నిజానికైతే అది ఈ వేళకు ఈ ఊరికి రావలసిందే. కానీ, ఈ రోజు రెండు గంటలు లేటు. ఒంటిగంటకు వస్తుంది."

"రెండు గంటలే! ఆ ట్రెయిన్‌కు ముందుగా వచ్చే మరే ట్రెయినూ లేదాండి?"

సుమారుగా ద్వారానికి అతుక్కుపోయి ఉందామె. కుడికాలు గుమ్మం మీదుంచి కుడిచేతితో ద్వారాన్ని పట్టుకుని నిలుచుంది. ఆమె ముఖం తప్ప పూర్తి రూపం రాఘవరావుకు గోచరం కాలేదు. ఆమె మాటాడుతూంటే ఆమె కనులు మాత్రం వింతగా కదులుతున్నాయి. రాఘవరావు భ్రుకుటి ముడిచి కుర్చీలోంచి లేచి నాలుగడుగులు వేసి, "లేదమ్మా! ఒకవేళ ఉన్నా, పాసెంజరు బండితప్ప మరే ట్రెయినూ ఆగదు. ఏం చేస్తామమ్మా! మాది చిన్న స్టేషను. మేం చిన్న మాస్టర్లం. ఏ ఊరు వెళ్లాలమ్మా?" అన్నాడు.

"సామర్లకోట కెళ్లాలండి!" బెదురుబెదురుగా చూస్తూ అంది.

"అబ్బో! చాలా దూరమే! అందులో పాసెంజరు బండిలో ప్రయాణం విసుగనిపిస్తుంది. ఏం చేస్తాం? ఈ స్టేషన్లలో మెయిలు ఆగదు. మరి మీ ఊరిలో ఆగినట్టు ప్రతి స్టేషనులో ఆగితే నేను 'మెయిలు'నెలా అవుతానంటుంది ఆ పట్టపురాణి!"

"అవునండి. అదీనిజమే కదండి? మాస్టారూ! ఈ ట్రెయిన్ ఆ ఊరు చేరేసరికి వెలుగు వచ్చేస్తుందాండి?"

"వెలుగు రాకేం? బాగా ఎండే కాస్తుంది."

"పోనీలెండి, స్టేషన్ నుండి ఊరిలోకి వెళ్లటానికి జట్కాలు దొరుకుతాయాండీ?" నలుదిశలా పరికిస్తూనే అడిగిందామె.

"జట్కాలు, రిక్షాలు, టాక్సీలు దొరుకుతాయమ్మా. ఏమమ్మా! ఇంతకు పూర్వం ఆ ఊరెప్పుడూ వెళ్లలేదా?"

దీపావళి(1973) కథల పోటీలో మొదటి బహుమతి పొందిన ఈ కథను 31.10.1973 సంచికలో ప్రచురించాము.

"లే....లే... లేదండి."

"అయినా, పరవాలేదు. నాకా ఊరు బాగా తెలుసు. నే చెబుతాలే.. ఆ... అవతల చీకటిగా లేదూ? నిన్నటినుండి ఆకాశం 'కురుస్తాన్! కురుస్తాన్! కొంపలు కూల్చేస్తాన్!' అంటోంది. మట్టివాసన వేస్తోంది. వర్షం చినుకులు పడుతున్నాయా?"

"సన్నగా వాన పడుతోందండి!" అంది చేతులమీదా, నుదుటిమీదా పడ్డ వర్షపుచినుకులు తుడుచుకుంటూ.

"అయ్యో! వర్షంలో తడిసినట్టున్నావు. వచ్చి అలా ఆ బల్లమీద కూర్చో, అమ్మా! నీతో మరెవరైనా ఉన్నారా? వారినీ లోపలకు రమ్మను!" ఆహ్వానించాడు రాఘవరావు.

"మరెవరూ లేరండి. నేనే! నేనొక్కర్తినే!"

"అలాగా! వచ్చి లోపలకూర్చో, అమ్మా! పరవాలేదు. ఆ బాగు టేబుల్ మీద పెట్టు. అర్థగదీ. చెప్పాను కదమ్మా, మాది చిన్న స్టేషనని? మాకూ ప్రయాణికుల వెయిటింగ్ రూముంటుంది. కానీ, ఎవరికీ ఉపయోగయోగ్యం కాదు. ఈ స్టేషనుకు కరెంటు లేదు. చమురుదీపాలే గతి. మరి చమురుదొక పెద్ద కథ. ఇద్దరు పాసెంజర్లు ట్రెయిన్ ఎక్కితే, ఒకడు ట్రెయిన్ దిగుతాడు. అందుకనే ఈ స్టేషనును ఎత్తేద్దామనుకుంటున్నారా మధ్య. కానీ, 'మేం మెయిలు ట్రెయిన్నే ఆపించాలని చూస్తుంటే స్టేషనే ఎత్తేస్తారా?' అంటూ పెద్దలెవరో అడ్డు తగిలారు. ఇది ఇలా నిలబడింది..."

ఫోన్ రింగైంది.

రాఘవరావు మెసేజ్ అందుకుని స్లాట్ ఇచ్చి, కాబిన్‌కు ఫోన్ చేస్తూ, "కోనారీ!" అంటూ కేకేశాడు.

"బాబూ!" గోడవక్కన బీడీ కాల్చుకుంటూ కూర్చున్న కోనారి బీడీని గోడవక్క దాచుకుంటూ పలికాడు.

"అవుట్ కొట్టు పాసెంజరుకి."

కోనారి పరుగెత్తాడు.

"పాసెంజరా?" ఆత్రతగా అడిగిందామె.

"మీ పాసెంజరు కాదమ్మా. ఇది పూరీ వెళ్లే పాసెంజరు. మీ బండికింకా చాలా వ్యవధి ఉంది. కానీ, నాతో కూర్చుంటే గంటలైనా నిమిషాల్లాగా గడిచిపోతాయి. నా ఎదురుగా మనిషి ఉంటే మాట్లాడకుండా ఊరుకోలేను. కానీ, అమ్మాయీ! ఒక ప్రశ్న. నిన్ను చూచిన దగ్గర్నుండి ఎక్కడో చూశాననే అనిపిస్తోంది. కానీ, ఎక్కడ చూశానో గుర్తురావటంలేదు. ముఖం మాత్రం పరిచయమున్న ముఖంలాగే ఉంది. మీది ఏ ఊరు?"

కొద్దిసేపు ఆలోచించి అందామె: "పక్క ఊరేనండి."

"అంటే?"

"దగ్గరి ఊరేలెండి."

"ఆ ఊరికి పేరు లేదా?"

తల దించుకుని కొద్దిసేపాగి,

"కృష్ణాపురమండి!" అంది.

"కృష్ణాపురమా? ఇక్కడనుండి మూడు మైళ్ల దూరంలో ఆ ఊరున్నదని వినటమే గానీ, నేనెప్పుడూ అక్కడికి పోలేదు. ఇంతకూ ఎవరమ్మాయివి?" అడిగాడు.

"బాబూ! పాసెంజరు బండికి టిక్కెట్టిస్తారా?"

రాఘవరావు తాళం గుత్తి అందుకుని టిక్కెట్ ట్యూబ్ దగ్గరికి నడిచాడు.

"రెండు పెద్ద టిక్కట్లిచ్చీ, బాబూ! ఒక సిన్న టిక్కట ఇచ్చీ! మా ఆడదాయికి కూడా ఇచ్చీ బాబూ! బాబూ! మా కడదానికి కూడా లాక్కుంతవా టిక్కటి?"

"ఇంతకీ ఏ ఊరోయి?"

"మాదా! ఎరికనేదా, బాబూ! మాది లచ్చింపేట దగ్గిరే. సేపలమ్మేవోణ్ణి, బాబూ! దశరథుడు నా పేరు!" విడమరిచాడు.

"మీ ఊరూ, నీ పేరూ కాదోయి! నీవు ఏ ఊరెళతావు? అది చెప్పు!"

"బాబూ! సెప్పినను. సిమ్మా సెలం. ముంగలే సెప్పినను, బాబూ! నీవినుకోనేదు."

"ఆ ట్రెయిన్‌కి ఇంకా టైముందోయి."

"ఇచ్చీ, బాబూ! మల్లా బండొస్తే అల్లా!"

ఫోన్ రింగైంది. కోనారి ఫోన్ అందుకున్నాడు. పాసెంజర్ హోమ్ సిగ్నల్ పాసైంది. కోనారి సైట్ కొట్టాడు.

రాఘవరావు పాసెంజరుకి టిక్కెట్లిచ్చి, కోటు తొడుక్కుని ప్లాట్‌ఫారం మీదికి కదిలాడు. కోనారి అతని వెనక హేండ్ సిగ్నల్ సరిచేసుకుని కదిలాడు. ప్లాట్‌ఫారం మీద ఋషివక్షులు తాము దాగున్న స్థలాల నుండి చెదిరిపోయాయి.

ట్రెయిన్‌లోంచి ముచ్చటగా ముగ్గురే దిగారు. ఒకడు మాత్రమే రాఘవరావు దృష్టికందాడు. పట్టాలు దాటి అవతలికి పోయినవారు, ఫెన్సింగ్‌లోంచి సందు చేసుకుని పోయినవారు రాఘవరావు దృష్టికందలేదు.

కోనారి గంట కొట్టాడు. రాఘవరావు పచ్చదీపం చూపాడు.

ట్రెయిన్ కదిలింది.

తలమీదా, ముఖంమీదా, కళ్లద్దాల మీదా పడ్డ వర్షపుచినుకులను రుమాలుతో తుడుచుకుంటూ, తన సీటుముందుకు చేరబోతున్న రాఘవరావు తెల్లబోయాడు.

టేబుల్‌మీద బాగ్ లేదు. బల్లమీద అమ్మాయి లేదు.

"కోనారీ!" కేకేశాడు రాఘవరావు, టైమ్ రిజిస్టర్‌ని ముందుకు లాక్కుంటూ.

"బాబూ!" సమాధానమిచ్చాడు కోనారి.

"ఇక్కడ-ఈ గదిలో ఇప్పుడొక అమ్మాయి కూర్చుని ఉండాలి. ఏదీ?"

"ఏటో, బాబూ! నాను సూల్లేదు."

"పాసెంజరు బండి అన్నానని కొంపతీసి ఈ బండిగాని ఎక్కేయలేదు కదా?"

"ఆ అమ్మాయి అంత తెలివితక్కువ దాయంటారా, బాబూ!" సందేహం వెలిబుచ్చాడు కోనారి.

"కాదులే! కానీ, రోజులు కూడా బాగులేవు. చూడు, నీవు ప్లాట్‌ఫారం మీద కాబిన్ దిక్కు చూడు. నేను ఇటువక్క చూస్తాను. అమ్మాయి ఒంటిమీద నగా, నట్రా ఉంది. ఒంటిగా ఉందని... నమ్మలేని రోజులివి. ఇలాంటి వార్తలు పేపర్లో మనం ఎన్ని చదవటంలేదు? నీవటు పరుగెత్తు!"

పెన్ను మూడిచి ప్లాట్ వెనక్కి తోశాడు.

కోనారి కాబిన్‌వైపు పరుగెత్తాడు. రాఘవరావు రెండవ దిశ పరుగెత్తాడు. పాసింజరు అవుటర్ సిగ్నల్ పాసైంది. ఉత్తరంగా, దక్షిణంగా ఉన్న రెడ్ సిగ్నల్స్ ఎత్తునుండి కళ్లు చించుకుని చీకటిలోంచి చూస్తున్నాయి. దూరాన వంపు తిరిగిన నదిమీద వంతెన చీకటిలో కనిపించటంలేదు. కానీ, ఆ వంతెనను రాఘవరావు గుర్తుపట్టగలడు. జల్లుగా వాన పడుతూంది. లాంపు పోస్టులమీద దీపాలు ఆరిపోయాయి. ప్లాట్‌ఫారం మీద చీకటి ముద్ద కట్టుకుని ఉంది. ముందుకు కదులుతున్న రాఘవరావు ఆగాడు. తురాయిచెట్టు క్రింద సిమెంటు బల్లమీద ఏదో ఆకారం. తలమీద నుండి ముసుగు. రాఘవరావు గుర్తుపట్టాడు.

"అమ్మాయీ! అమ్మాయీ! ఇక్కడున్నావా? నీ కోసం స్టేషనంతా గాలించేస్తున్నాము. అది సరే. అక్కడంత జాగా ఉండగా, ఇక్కడ ఈ చీకటిలో, ఈ వానలో, ఈ చలిగాలిలో కూర్చున్నావేమమ్మా? నేనేమైనా అవతలికి పొమ్మన్నానా? పద, పద!"

గాలి కదిలింది. చెట్టుమీద నుండి వర్షపు బిందువులు జలజల రాలాయి. ఒంటిమీద పడ్డ వర్షపుబిందువులు తుడుచుకుంటూ నిలుచున్నదామె.

"పదమ్మా, పద!"

"నన్నిక్కడే ఉండనివ్వండి, మాస్టారూ! నాకిక్కడే బాగుంది. నాకుమాత్రం సామర్లకోటకు టిక్కట్టివ్వండి. ఇదిగో డబ్బు!" పర్సు తెరుస్తూ అందామె.

"నేను టిక్కటివ్వకాపోను, ట్రెయిను రాకనూపోదు! నీవు వెళ్లక ఆగిపోవు. తండ్రిలాంటి వాడిని నేనుండగా ఈ చీకటిలో, ఈ వర్షంలో... అందులో ఒంటరిగా... పైగా చీకటి మంచిది కాదమ్మా! ఒంటిమీద కాస్తో కూస్తో బంగారముంది. కష్టాలు కోరి తెచ్చుకోకు... అసలు ఆడవాళ్లు ఒంటరిగా ప్రయాణం చేయకూడదు. పైగా ఇలాంటి వాతావరణంలో. వచ్చి హాయిగా విశ్రాంతి తీసుకో. మరాలోచించకు!"

"వద్దులెండి, మాస్టారూ! నన్ను ఒంటరిగా ఉండనివ్వండి!"

"అర్థమవుతోంది. నీ మనసు బాగాలేదు. ఇంకోమాట. నీ మనసును నేనేమైనా బాధపెట్టానా?"

"లేదండీ!"

"మరి ఎందుకమ్మా సంశయం?"

"నాకొక మాటివ్వగలరా? మాట ఇస్తే

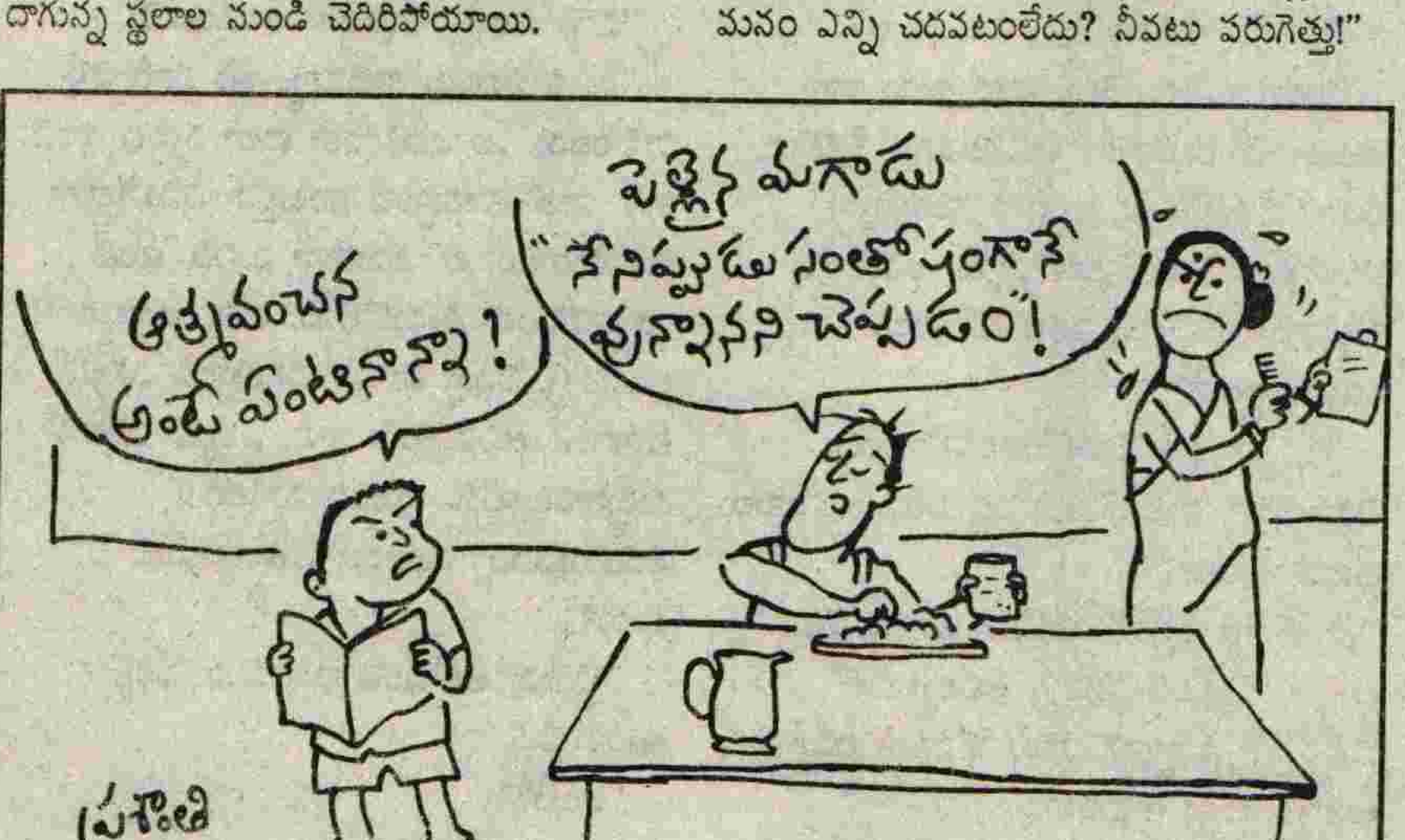

వస్తాను."

"అడుగు."

"నేనెవరినో నన్నడగవద్దు. అసలు నా గురించి మీరేమీ అడగకూడదు. నా గురించి ఎవరేమడిగినా చెప్పకూడదు. మీరు మాట ఇస్తేనే వస్తాను. లేకపోతే ఇక్కడే ఉంటాను. చెప్పండి, నాకు ప్రామిస్ చేయగలరా?" దీనంగా చూచిందామె.

నాటకాలు చూశాడు రాఘవరావు. నాటకాలెన్నో ఆడాడు. కానీ, ప్రస్తుతసన్నివేశం మాత్రం అతనికి వింతగా ఉంది. ఆమె మనసులో ఏదో రహస్యముంది. రాఘవరావు ఆమెవైపు చూశాడు.

చీకటిలో ఆమె కళ్లు మెరుస్తున్నాయి. తెల్లని సాదాచీర కురిసి పోగుపడ్డ మంచులా ఉంది. ముఖంలో భావాలు అతనికా చీకటిలో వ్యక్తం కావటంలేదు. స్టేషను అవతల మామిడిచెట్టు క్రింద రంగసామి జట్కా గుర్రం సకిలించింది. ఎడమచేతితో నుదుటి మీద ఓసారి రుద్దుకున్నాడు. కుడిచేత్తో ముఖం తుడుచుకుంటూ, "అయితే, నీ గురించి అడగటానికెవరైనా వస్తారంటావా?" అని అడిగాడు.

తల ఎత్తి, "వస్తే రావచ్చు!" అంది.

"నేను నీకు మాట ఇవ్వకపోతే ఈ రాత్రి నీవిక్కడే ఉంటావు కదూ? నీ గురించి ఎవరడిగినా చెప్పే అవకాశం నాకుంది కదూ?" అడిగాడు.

తెల్లబోయిందామె.

"నీవు ఏ కారణంచేత ఇలా ప్రవర్తిస్తున్నావో నా కనవసరం. కానీ, ఇది నా స్టేషను. నేను స్టేషన్ మాస్టర్నే కానీ, పోలీసువాడిని కాను. నీవు ఒంటరిదానివి. ఆజాగ్రత్తగా ఉన్న నిన్ను రక్షించే బాధ్యత నామీదుంది. ట్రెయినెక్కిన తరువాత నీకేం ప్రమాదం జరిగినా నేను చూడలేను, రక్షించలేను!" అన్నాడు.

ఆమె మాటలు లేనిదైంది.

"ఉన్నమాట అన్నాను కదూ? అవి కొద్దిగా పరుషంగానే ఉంటాయి. అయినా చెప్పకతప్పదు. చెప్పాను. నిన్ను చూస్తే నాకెవరో జ్ఞాపకమొస్తున్నారని అన్నాను కదూ? అందుచేత నీ మీద జాలి కలుగుతోంది. నీకు సహాయం చేయాలనిపిస్తున్నది. నీ గురించి ఎవరేమడిగినా చెప్పను. నిన్నేమీ ప్రశ్నలు వెయ్యను. సరా? ఇకనైనా వ్రతం చాలిస్తావా?"

ఆమె కళ్లు ఆనందంతో మెరిశాయి. రెండు చేతులూ జోడించి, "థాంక్స్!" అంది.

రాఘవరావు వెనుదిరగబోయాడు. ఆమె ముందుకు అడుగెయ్యబోయి, "మాస్టారూ! ఒక్క మాట!" అంది.

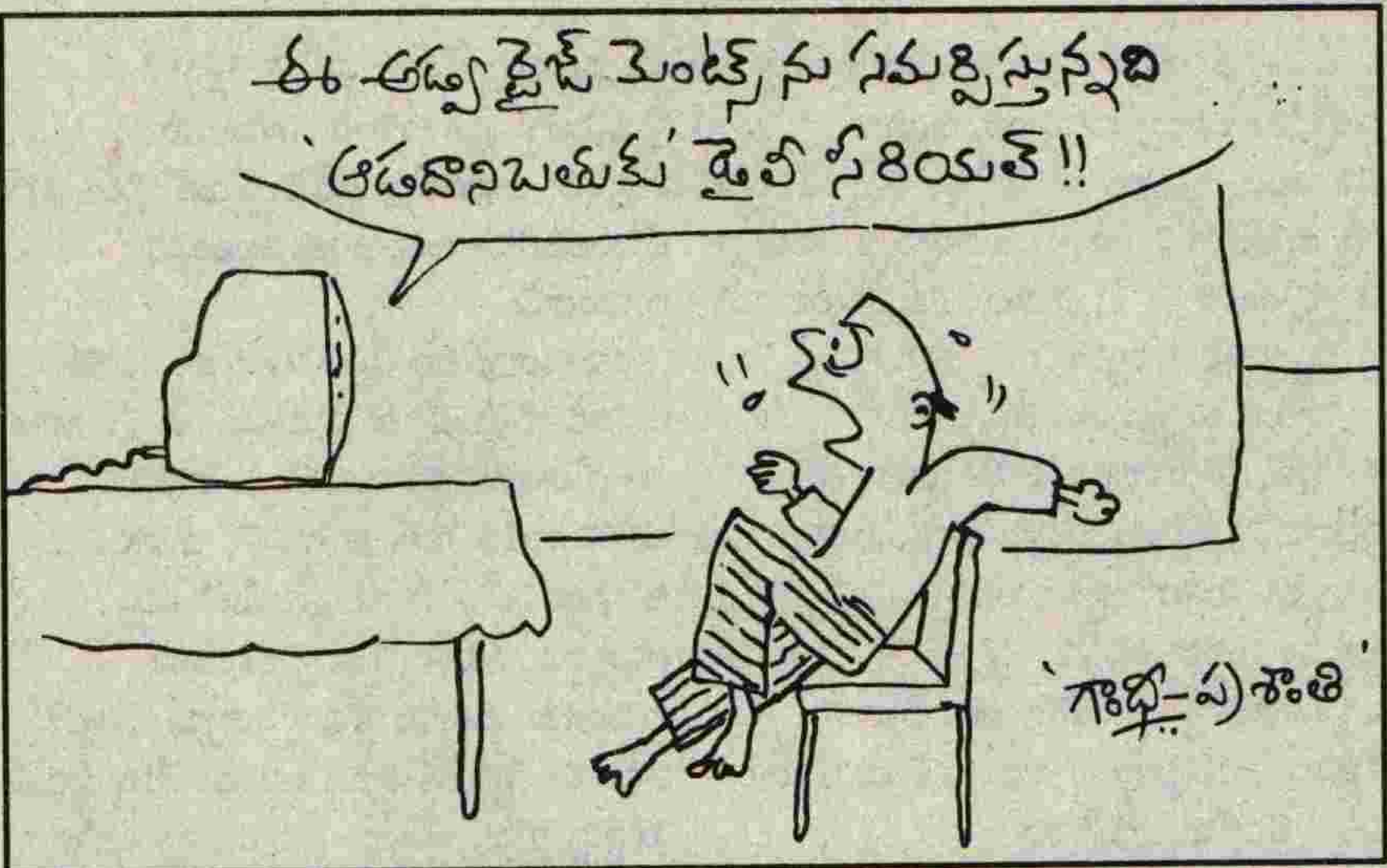

ఏమిటన్నట్టు చూశాడు రాఘవరావు.

"నన్నక్కడ ఎవరైనా చూచే అవకాశముంది కదూ?" అంది.

"ఆ ప్రశ్న రాదు. నాకుతప్ప మరి ఎవ్వరికీ కనిపించని విధంగా నిన్ను దాస్తాను. ట్రెయిన్ రాగానే ట్రెయినెక్కించి పంపిస్తాను. ఇంకా ఏమైనా సంశయాలా?" అడిగాడు

ఏమీ లేవన్నట్లు తల ఊపి, అతని ననుసరించిందామె. రూమ్‌లోకి చేరుకోగానే తల తుడుచుకోవటానికి తువ్వాలు ఇచ్చాడు. చేతులు, ముఖం, తల తుడుచుకుని తువ్వాలు ఒకపక్కగా ఆరవేసింది. హరికేన్ దీపాన్ని ప్లాట్‌బాక్స్‌కు దూరంగా జరిపాడు. అవతల బల్లమీద, చీకటిలో కూర్చుందామె. ఫోన్ రింగైంది. రాఘవరావు మెసేజ్ రిసీవ్ చేసుకుని, కాబిన్‌కు ఫోన్ చేసి, గూడ్సు ట్రెయిన్‌కు స్లాట్ ఇచ్చాడు.

ఫ్లాస్కు తెరిచి రెండు కప్పుల కాఫీని సర్ది ఆమెకొక కప్పు ఇచ్చాడు.

"ఏనికినాను, బాబూ! ఆయమ్మ ఏడ కన్పడ్డేదు!" కోనారి వస్తూ అన్నాడు.

"సర్లే! ఈయమ్మ ఇక్కడే ఉంది. అప్ గూడ్సు ట్రెయిన్ వస్తోంది. నీవు అవతల ఉండు."

"అనాగే, బాబూ!" కప్పులు రెండింటినీ పట్టుకుని అవతలికి వెళ్లిపోయాడు కోనారి. అతను కప్పులు యథాస్థానంలో ఉంచి అవతలికి వెళ్లిపోయేంతవరకూ మాట్లాడలేదు రాఘవరావు. అతను వెళ్లిన తరువాత నెమ్మదిగా ముందుకు వంగి, "నీవు ఎవరికీ తెలియనివ్వని విషయం ఒకటుంది. అది నాకూ తెలియదు. కానీ, తెలిసినంత మాత్రమైనా ఎవరికీ చెప్పనివ్వకుండా మాట తీసుకున్నావు. మరి నిన్ను నేను దాచేటప్పుడు నీవు నానుండి రహస్యాన్ని దాచటమెందుకు?" అన్నాడు.

ఆమె తల ఎత్తి అతని మాటలు పూర్తిగా విని, "రహస్యాలలో కొన్నింటిని చెప్పవచ్చు. కొన్నిటిని చెప్పకూడదు. అలాగే కొన్ని చెప్పగలిగేవి ఉంటాయి. చెప్పలేనివి కొన్నుంటాయి. మరి నేనేం చెప్పేది?" అంది అతని ముఖంలోకి చూసి.

"అంత చెప్పకూడనిదా?" ఆమె కళ్లల్లోకి చూశాడు.

పరీక్షలో ఆమె నెగ్గింది. ఆమె కనులను దించుకోలేదు. "ఆఁ!" అని మాత్రం అంది.

తృప్తిగా ఊపిరి తీశాడతను.

"నిన్ను ఏ ప్రశ్నా అడగననే మాటఇచ్చాను కానీ, ఒక్క ప్రశ్న అడగకతప్పదు. నన్ను జాలితో బంధించావు. కానీ, నీ గురించి తెలిసిన వ్యక్తి మరొకరున్నారు. నీవు జట్కాలో వచ్చి ఉంటే జట్కావాలా! ఎవరి జట్కాలో వచ్చావో చెప్పు. ముందు మనం వాడిని కట్టడి చేయాలి!"

"ఆ జట్కా వాడికి నా గురించి తెలుసును. అతను ఎవరికీ ఏమీ చెప్పడు. ఆ హామీ ఉండబట్టే వచ్చాను ఈ రాత్రి."

"చాలా మంచిపని చేశావు. నీ పరంగా నీవు జాగ్రత్తపడ్డావు. మరి నా జాగ్రత్త నే పడవద్దూ? నిన్ను ఇక్కడ నే దాచినందుకైనా వాడితో నే మాట్లాడాలి. నే చేసేది ప్రభుత్వోద్యోగమే. కానీ, ప్రభుత్వం మాత్రం ప్రజలది. నా జాగ్రత్త నే పడాలి. ఎవరా జట్కావాడు? రంగసామా?"

"అవును, రంగసామే!"

"నే వాడిని కలిసివస్తాను. అవసరమైతే కొంత డబ్బు ముట్టజెబుతాను!" త్వరగా అవతలికి వెళ్లిపోయాడు రాఘవరావు.

ఆమె గది చుట్టూ గోడలమీద వేలాడుతున్న రిజిస్టర్లను చూస్తూ కూర్చుంది. అయిదు నిమిషాలలో వచ్చాడు రాఘవరావు. వస్తూ అన్నాడు "నీ జట్కాలోగాని అమ్మాయి వచ్చినట్టు ఎవరికైనా తెలిస్తే ఊరివాళ్లు నీ ప్రాణాలు దక్కనివ్వరు. మరి నీ ఇష్టం అని అన్నాను. అది చాలదూ?"

'చాలు!' అన్నట్టు తల ఊపిందామె.

"కానీ, ఊరుమాత్రం వాడిని ప్రాణాలతో వదలదు. స్టేషనుకు వచ్చేవి మూడే మూడు జట్కాలు. మిగతా ఇద్దరూ అతన్ని అనుమానించకా తప్పదు, నేరం ఒప్పుకోకాతప్పదు! నీవేమో డబ్బున్నవారి పిల్లవిలా కనిపిస్తున్నావు. వాడికేమైతేనేం? నీ దారి నీది!" అన్నాడు రాఘవరావు.

ఆమె అతనివైపు పరీక్షగా చూచి తల దించుకుంది.

రాఘవరావు దీపాన్ని కొద్దిగా పెద్దది చేశాడు. ఆమెకు దగ్గరగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. దీపం వెలుగు పూర్తిగా అతనిమీద పడుతూంది. కళ్లద్దాలు ఒకసారి తుడుచుకుని, గొంతు సరిచేసుకుని అన్నాడు :

"కొందర్ని చూస్తే కొందరు జ్ఞాపకమొస్తారు. కొన్ని పరిస్థితులు చూస్తూంటే గతించిన కొన్ని పరిస్థితులు గుర్తుకొస్తాయి. చెప్పానుగా నిన్ను చూస్తే నాకెవరో గుర్తుకొస్తున్నారని? వారెవరో ఇదమిత్థంగా నే చెప్పలేను. కానీ, ఈ రోజున, ఈ వేళలో, ఈ వాతావరణాన్ని చూస్తుంటే పది సంవత్సరాల క్రితం జరిగిపోయిన సంఘటన గుర్తుకొస్తున్నది. ఆ సంఘటన ఏమిటో తెలుసా?...."

టేబుల్ మీద ఫోన్ రింగైంది. కాబిన్ నుండి ఫోన్ గూడ్సుబండి రాక అది. కోనారి హేండ్ సిగ్నల్ చేతపట్టుకుని లైన్ల అవతలికి వెళ్లాడు. రాఘవరావు ప్లాట్‌ఫారం మీదికి వెళ్లేసరికి స్టేషనులోకి ప్రవేశించింది గూడ్సు. గూడ్సు పాసైంది. రాఘవరావు టైమ్‌రిజిస్టరులో టైమ్ నోట్ చేసేంతవరకూ ఆగి, అతని ముఖంవైపు చూచిందామె.

రాఘవరావు తల ఎత్తి, "ఆ రోజు... అంటే అక్టోబరు పన్నెండో తారీఖునాడు... ఆ రోజుకూడా ఈ రోజులాగే వర్షం పడుతోంది. రాత్రివేళ. చలితో కూడిన గాలి. ఆ గాలిలో, ఆ వానలో... ఆ గాలివానలో... నీలాగే వయసులో ఉన్న అమ్మాయి, పరువంలో ఉన్న కుర్రవాడు పాసెంజరు ట్రెయిను కోసం వచ్చారు. ఇక్కడికి కాదు-ఈ స్టేషన్‌కి కాదు. అప్పుడు నేను స్టేషను మాస్టర్ని కాను. అప్పుడు నాదొక చిన్న ఉద్యోగం. కుటుంబం మాత్రం చిన్నదేం కాదు. ఇద్దరు కూతుళ్లు, ఒక కొడుకు, నేను, నా భార్య. ఆ రోజు రాత్రి ఒంటిగంటప్పుడు స్టేషనుకు చేరిన వాళ్లిద్దర్నీ స్టేషను మాస్టరు చూశాడు. ఆమె ఆ రోజు నల్లనిచీర, నల్లనిజాకెట్టు ధరించింది. ఆమెది తెల్లని శరీరం. ఆ రంగుకు నలుపు అందాన్నిస్తుందనే ఆమె భావన. కానీ, నీకు తెలుసో, తెలియదో-నలుపు అశుభాన్ని సూచన చేస్తుందంటారు... అది అలానే జరిగింది. స్టేషను మాస్టరు వారిద్దర్నీ చూశాడు. ఆమెను మాత్రం ఎప్పుడో, ఎక్కడో చూచినట్టు అతనికి గుర్తు. కానీ, అతన్ని చూచిన గుర్తు లేదతనికి. ఆ రాత్రివేళ ప్రయాణిస్తున్న వారిని అతను అనుమానించలేదు. వారిద్దరూ భార్యాభర్తలు ఎందుకు కాకూడదు? అన్నా, చెల్లీ ఎందుకు కాకాడదు? అని అతననుకున్నాడే గానీ, వారి ముఖాలలో ఆందోళనను అతను కనిపెట్టలేదు. వారు ఎవరికీ కనిపించకుండా చీకటివైపు పారిపోవటాన్ని అతను తప్పుపట్టలేదు. రైలు రాకకోసం వారు చూపే ఆత్రతను అతను ఉత్సాహంగానే తీసుకున్నాడు. ఆమె మెడలో పసుపుతాడు లేదు. అతను మాత్రం 'డార్లింగ్!' అంటున్నాడామెను. వాటిని అతను పసిగట్టలేదు. కారణంఅతను లోకానుభవం లేనివాడు. మర్నాడు మాత్రం సింహావలోకనం చేస్తూ, తను వారినెందుకు అనుమానించలేకపోయాడా అని ఆమె తండ్రి ముందు తన్ను నిందించుకున్నాడు. అతనేగానీ ఏమాత్రం తెలివిగా అయినా వ్యవహరించి ఉంటే, 'నీవెవరు? ఆమె ఎవరు?' అని నిలదీసి ఉండిఉంటే... ఆ అమ్మాయి ఇప్పుడీ స్థితిలో ఉండకపోవును. నందనవనంలా ఉన్న ఆ కుటుంబం నాశనం కాక నిలిచి ఉండేది... ఆమె తండ్రి ఒక పల్లెటూరిలో తల దాచుకుని కుమిలిపో నవసరం ఉండేది కాదు.."

రాఘవరావు ఆగి ఒకసారి కుర్చీలో వెనుకకు చేరగిలపడి కళ్లను గట్టిగా మూసుకుని, ముందుకు వంగి కళ్లద్దాలు తీసి రిజిస్టరు మీదుంచి కనుకొలకులు కుడిచేతి చూపుడువేలితో తుడుచుకుని ఆమెవంక చూశాడు. ఆమె కొద్దిగా ముందుకు వంగి భ్రుకుటి ముడిచింది. అతని గొంతు క్షణక్షణానికీ వింతగా మారిపోతోంది.

"ఎప్పటిలాగే ఆ రోజు కూడా ట్రెయిను వచ్చింది. వాళ్లూ ట్రెయినెక్కి వెళ్లిపోయారు. ట్రెయిను స్టేషన్ను వదిలిపెడుతూ వేసిన కేకను, మగతనిద్రలో ఆమె తండ్రి విన్నాడు. కానీ, ఆ కేక అర్థం అతనికి తెలియలేదు. 'నీ కూతురు లేచిపోతోందిరోయ్!' అన్నదా కేక. మర్నాటి ఉదయం టేబుల్ మీద ఉత్తరాన్ని చూచాడా తండ్రి. నిలువునా నీరైపోయాడు. ఆ ఉత్తరంలో ఆమె ఇలా వ్రాసింది. కళ్లు మూసుకుని కుడిచేతి చూపుడువేలితో నిలువుగా ఒకటి రెండుసార్లు రుద్దుకుని అన్నాడు రాఘవరావు :

'నాన్నా!

'నేనూ, రమేష్ వెళ్లిపోతున్నాం. మా పెళ్లికి నీవిష్టపడవని మాకు తెలుసు. నా గురించి వెతకవద్దు, సెలవు!' ఇదీ ఆ ఉత్తరం. ఉత్తరాన్ని తండ్రి చదివాడు. అందరూ విన్నారు. ఉత్తరంలో విషయాన్ని తెలుసుకున్న ఆమె తల్లి, గుండెజబ్బుతో బాధపడుతున్న అతని భార్య, మనసుకు తగిలిన దెబ్బకు తట్టుకోలేక ఆ రోజు మధ్యాహ్నామే మరణించింది. ఆ రోజు అక్టోబరు పదమూడు..." రాఘవరావు కొద్దిసేపాగి టేబుల్ మీద చేతులాన్చి మళ్లీ ప్రారంభించాడు.

"భార్య పోయిన బాధతో క్రుంగిపోతూనే కూతురి కోసం ప్రయత్నాలు చేశాడు. అతనికి

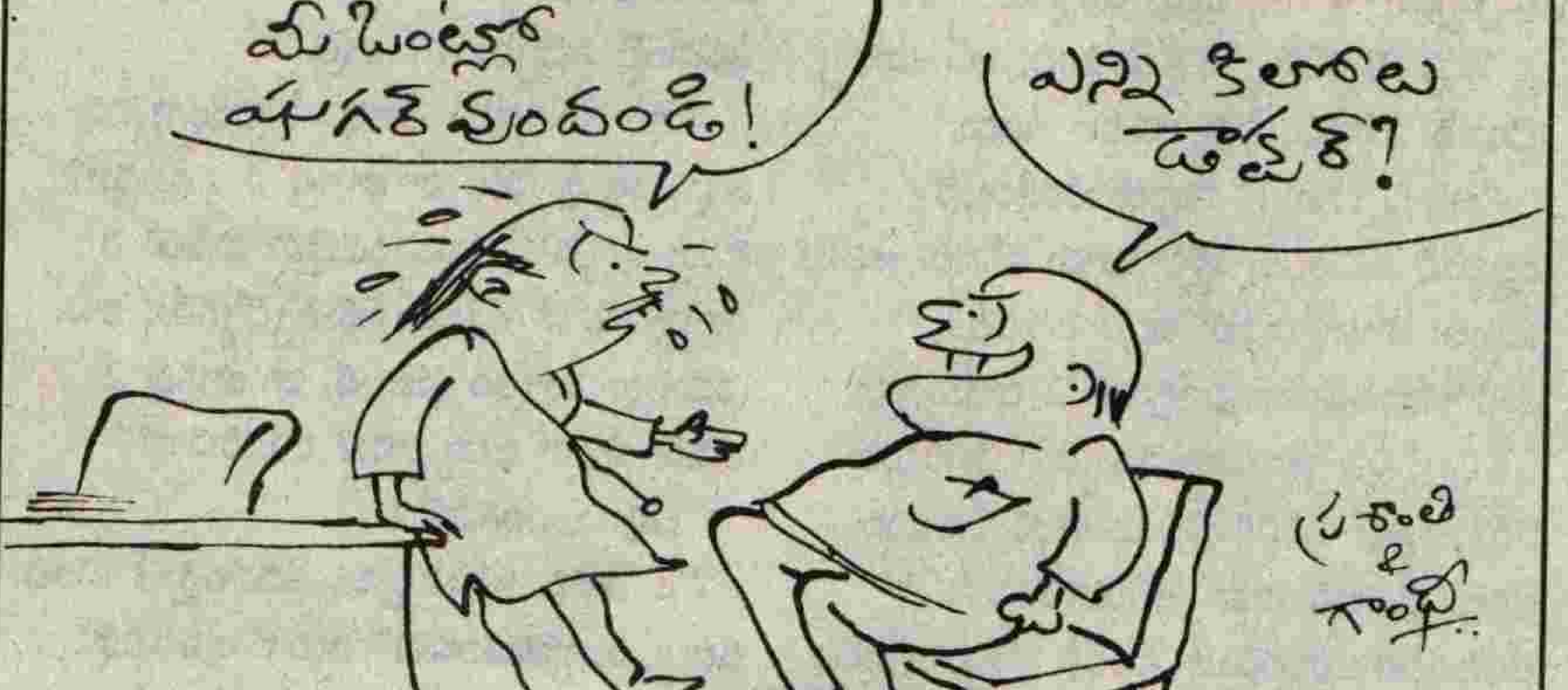

తెలుసు, ఆమె చాలా అమాయకురాలని. అందుకనే ఏనాటికైనా ఆమెను ఇంటికి తేవాలని ప్రయత్నాలు చేశాడు. రైల్వే స్టేషను ఇచ్చిన సమాచారాన్ని అందుకుని బయలుదేరాడు. కానీ, ఎక్కడని వెతగ్గలడు? ఎంతకాలమని వెతగ్గలడు? నిజానికి వాళ్లు టిక్కెట్టు తీసుకున్నదొక ఊరికి. వెళ్లింది మరోచోటికి. వెతికి వెసారి పిచ్చివాడై తిరిగి వచ్చాడామె తండ్రి. ఇక ఆ ఊరిలో ఉండలేక బదిలీ పెట్టుకుని ఆ ఊరు వదిలివచ్చాడు. ఆ రోజు నవంబరు ఏడవ తారీఖు. ఇప్పటికైనా అతనికి శాంతి లభించిందా? లేదు. ఆమె వేసిన తప్పటడుగు ప్రతిఫలాన్ని ఇప్పటికీ అతను రుచి చూస్తూనేఉన్నాడు. కొరడాదెబ్బలు తింటూనే ఉన్నాడు. ఇదీ ఆ తండ్రి కథ. ఇదీ ఆ అభాగ్యుడి కథ!" కళ్లల్లో చేరిన కన్నీటిని నిగ్రహించుకునే ప్రయత్నం చేస్తూ తలను క్రిందికి దించుకున్నాడు.

ఆమె మాటలు లేనిదైంది.

"నేను చెప్పిన ఈ సంఘటనతో నీ మనసు పాడైంది కదూ? కానీ, నిన్ను బాధపెట్టాలని నే నీ విషయాన్ని నీకు చెప్పలేదమ్మా! ఇంతకు పూర్వం ఈ కథను నేను ఎవరికీ చెప్పలేదు. కానీ, ఈ రోజున ఈ గాలివానను చూస్తుంటే చెప్పాలనిపించింది, చెప్పాను. ఆమెకూడా నీలాగే అందంగా, ఆరోగ్యంగా, అమాయకంగా ఉండేది. నిన్ను చూస్తే ఆమె నాకు గుర్తు రాలేదు. ఈ రోజు వాతావరణం గుర్తుకు తెచ్చింది ఆమెను." చెపుతూ తలఎత్తాడు.

అతను తలఎత్తగానే-"ఇంత వివరంగా ఇన్ని విషయాలు చెపుతున్నారు. మీకు ఆమె తెలుసా? ఆ కుటుంబం మీకు బాగా తెలుసా?" అని అడిగింది.

తలను ఒకపక్కగా వంచి అదోమాదిరిగా వైరాగ్యంతో కూడిన నవ్వు నవ్వి, "ఆమె ఎవరో అయితే నాకీ బాధ ఎందుకమ్మా? ఈ కన్నీరెందుకు? ఆమె ఎవరో కాదు, నర్మద. నర్మద నా కూతురు. ఆ దౌర్భాగ్యుణ్ని నేనేనమ్మా!" అన్నాడు. రాఘవరావు కంటివెంట రెండు కన్నీటి బిందువులు రాలిపడ్డాయి. "నర్మద పడుతున్న బాధలను కళ్లారాచూస్తూ, నరకాన్ని అనుభవిస్తున్న ఆ తండ్రినే నేనేనమ్మా!" అన్నాడు రాఘవరావు ఆమెవంక తిరిగి.

"అయ్యయ్యో! ఎంత బాధాకరమైన విషయం! ఇంతకూ ఆమె ఏమైంది? అతనేమైనాడు? వాళ్లు కులాసాగా లేరా?" చెమర్చినకళ్లతో అడిగిందామె.

"అవును. అడగవలసిన విషయం అది. రమేష్,

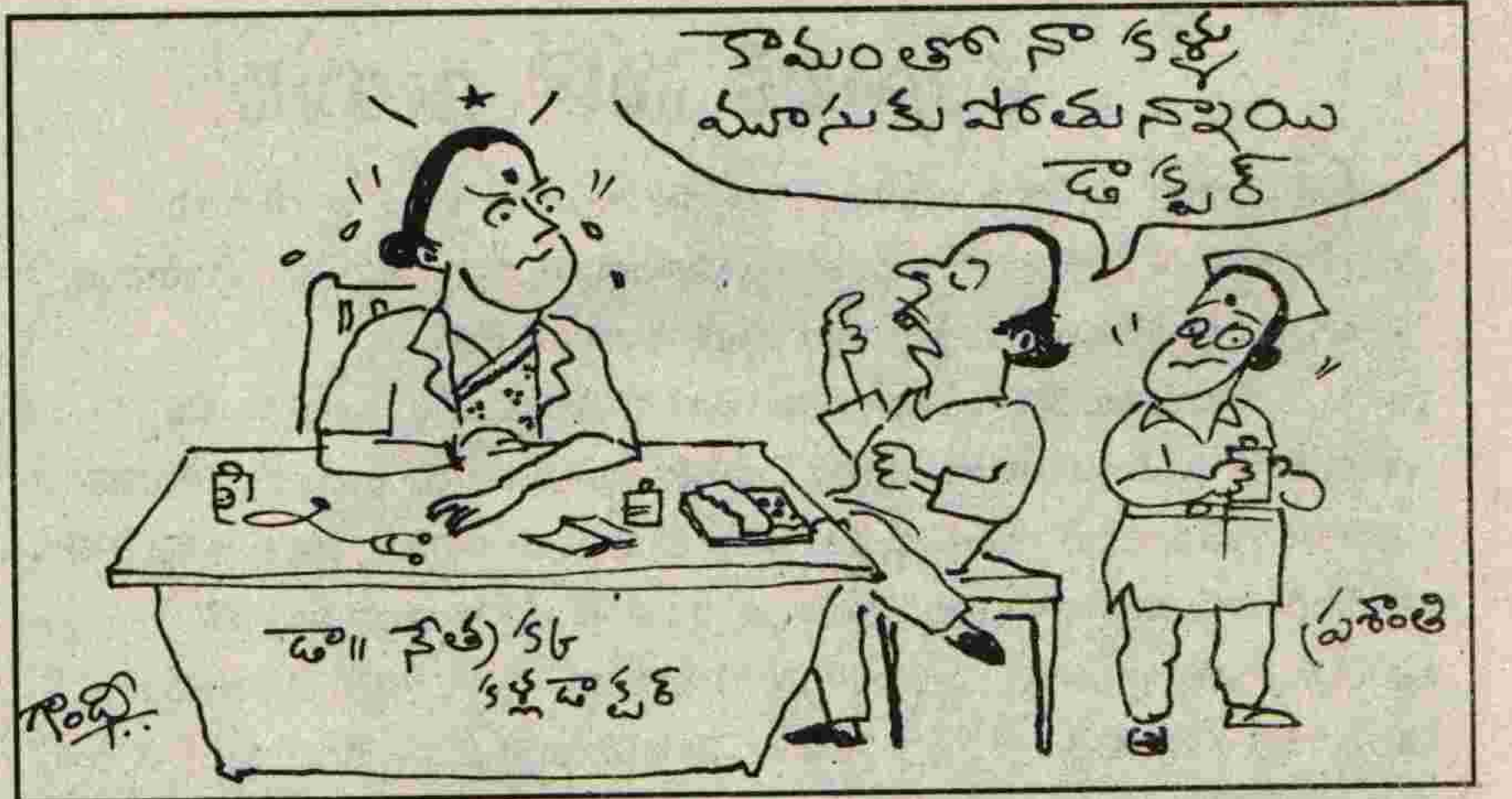

నర్మద కులాసాగా ఉండిఉంటే ఇంత బాధ నాకెందుకు? కొంతలో కొంత తృప్తి అని సర్దుకునేవాడని. కానీ, అలా జరగలేదు... అసలేం జరిగిందంటే... అసలు..." రాఘవరావుకు మాటలు రాలేదు. తల వంచుకున్నవాడల్లా కుర్చీలోంచి లేచి కంటిబిందువులు తుడుచుకుని గంభీరంగా ఉండటానికి ప్రయత్నిస్తూ గదిలో రెండు మూడుసార్లు పచార్లు చేశాడు. గుమ్మం దగ్గరికెళ్లి "కోనారీ!" అంటూ కేకేశాడు. మూడో పిలుపుకి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు కోనారి.

"మూర్తిగారు రాలేదా?"

రాఘవరావు అడుగుతూండగానే ఏఎస్ఎమ్ మూర్తి వచ్చాడు. అతనికి ఛార్జి అప్పగించి, "పదమ్మా! ఇంటిదగ్గర విశ్రాంతి తీసుకుందాం. అక్కడే మాట్లాడుకోవచ్చు!" అంటూ ఆమెను తీసుకుని బయలుదేరాడు. ఇంటి తాళం తీస్తూంటే "మీరు ఒక్కరే ఉంటున్నారా బాబుగారూ?" అని అడిగిందామె.

"ఒంటరిగా ఉండమని దేవుడు శాసించిన తరువాత తప్పుతుందా, అమ్మా!"

ఆమె సమాధానమీయలేకపోయింది. దీపం వెలిగించి, ఆమె కూర్చోవటానికి కుర్చీ చూపి, స్టవ్ వెలిగించి, నీళ్లుపెట్టాడు. స్టవ్ ముందు గొంతుకిలా కూర్చుంటూ, "అసలు నర్మద చాలా మంచిపిల్ల, అమ్మలూ! నా మాటనెప్పుడూ కాదని ఎరగదు. కానీ అలాంటి నర్మద నన్ను మోసంచేసి తన్ను మోసం చేసుకుంటుందనుకోలేదు. ఈ దౌర్భాగ్యపరిస్థితిని తెచ్చుకుంటుందనుకోలేదు!" అంటూ ఆగాడు రాఘవరావు.

స్టవ్ నీలిమంటలు అతని ముఖంమీద పడి అతని ముఖంమీది విషాదాన్ని మరీ నీలంగా చూపిస్తున్నాయి. ఆ స్టవ్ ధ్వనిలో అతడు విడిచిన నిట్టూర్పులు ఆమెకు వినిపించలేదు.

"నేనప్పుడు చేసేది చిన్న ఉద్యోగమైనా, కుటుంబం పెద్దదైనా నర్మద పెళ్లి ఘనంగా చేయాలని అన్ని ఏర్పాట్లూ చేశాను. అయిదువేలు కట్నంతో సంబంధం స్థిరపరిచాను. నర్మదకు అన్నీ తెలుసు. కానీ, నర్మద తప్పటడుగు వేసింది. ఆనాడు నర్మదేగానీ ఆ పొరపాటు చేయకుండా ఉండిఉంటే ఈనాడు మంచి హోదాగల డాక్టరు భార్యగా పిల్లా పాపలతో సుఖపడేది. వాళ్లమ్మకు బదులుగా కాఫీని తానే ఇవ్వగలిగేది. వాళ్ల చెల్లెలు శాంత అత్తవారింటిలో బాధపడేది కాదు. నాకీ ఒంటరితనం తప్పేది. కానీ, నర్మద ఆలోచించక అడుగువేసింది, అనుభవిస్తున్నది!"

కాఫీ కలిపి ఆమెకొక కప్పు ఇస్తూ, "ఈ ఉద్యోగంలో చేరిన తరువాత కాఫీ, టీ తాగటం ఎక్కువైపోయిందమ్మా! కొద్దిగా తీసుకో!" అన్నాడు.

"మీరంత బాధపడుతూ చేయటం, ఆ కాఫీని నేను తాగటం-బాధగా ఉంది, బాబుగారూ!"

"బాధ! అవును, నిజంగా బాధే! వింటున్న నీకే బాధగాఉంటే అనుభవిస్తున్నవాళ్లకెలా ఉండాలి? కానీ, నర్మద చరిత్ర ఇలా దాగిపోకూడదు. వ్యాప్తం కావాలి. నలుగురూ వినాలి. వారి జీవితాలు మంచి బాటకు పోయేందుకు ఉపయోగపడాలి!"

ఆమె అతను వారిస్తున్నా వినక కాఫీ కప్పులు కడిగింది.

"నర్మద ఇంటినుండి వెళ్లిపోయిన ఎనిమిది నెలల తరువాత ఒక మిత్రుడు ఉత్తరం వ్రాశాడు 'నర్మద బెజవాడలో ఉంది. నేను ప్రత్యక్షంగా ఆమె పరిస్థితిని చూశాను. ఆమె పరిస్థితి ఏమీ బాగాలేదు. ఆలస్యం చేయక వెళ్లి నీ వెంట తీసుకుని రా!' అని. అతనిచ్చిన అడ్రెస్ ప్రకారం బెజవాడకు పరుగెత్తాను. చూశాను నర్మదను. గుర్తుపట్టలేనంతగా మారిపోయింది నర్మద.

రంగానికి మరో గాయని!

ఉన్నవాళ్ళు చాల్లేదనా-అనుకుంటున్నారా? అయినా సరే, కొత్త గాయని వచ్చితీరుతుంది. ఎందుకంటే ఆమె అలాంటిలాంటి గాయని కాదు, నటి మీనామరి! ఎలాగూ చిత్రాల్లో అవకాశాల్లేవు గనక పాటలైన పాడుకుంటే బాగుంటుందనుకుందేమో, మీనా తనుకూడా పాడబోతున్నట్లు ప్రకటించింది, గాయనిగా మారింది. తమిళదర్శకుడు భారతీరాజా కుమారుడు మనోజ్‌తో కలిసి 'పదినారు వయదినిలే' అనేఅంటే పదహారేళ్ల వయసులో-అని అర్థం-తమిళఆల్బంలో పాడింది. ఇది విన్న చాలామంది మీనా కంఠం మధురంగా వుందంటూ ఓ, మెచ్చేసుకున్నారట. మాధవన్ ('సఖి' ఫేమ్) హీరోగా చేస్తున్న 'తోళన్' (అంటే మిత్రుడు) తమిళచిత్రంలో మీనా ఓ పాట పాడింది. మరి మీనా కెరీర్ మరో మలుపు తిరిగినట్లేనా? మళ్లీ సినిమాల్లో ఛాన్సులొస్తేనో?

ఎన్.

చెంపకు చేరడేసి ఉండే కళ్లు కాంతివిహీనాలైనాయి. గులాబీలు పూచే బుగ్గలు పాలిపోయాయి. తాచుపాములాంటి జడకు సంస్కారం లేదు. చిరిగిన బట్టలతో, ఎముకలు వెళ్లుకొచ్చే శరీరంతో రోడ్డుపక్కన ఉండే ముష్టిదానిలా ఉంది నే వెళ్లేసరికి. నన్ను చూడగానే బావురుమని ఏడ్చింది. 'అతనేడమ్మా?' నెమ్మదిగా అడిగాను. 'ఉద్యోగం కోసమని మద్రాసు వెళ్లారు నాన్నా! అప్పుడే మూడు నెలలైంది. ఆయన కోసమే ఎదురుచూస్తున్నాను' అంది.

'మూడు నెలలై ఒంటరిగా ఉన్నావా అమ్మా! పోనీ ఉత్తరమైనా వ్రాయలేదా?' అడిగాను.

'వ్రాశాడు నాన్నా! వెళ్లిన తరువాత ఒక ఉత్తరం. తరువాత ఏదో సినిమా కంపెనీలో ఉద్యోగం దొరికింది, నిన్ను తీసుకెడతాను వచ్చి-అని వ్రాస్తూ ఏభై రూపాయలు కూడా పంపారు. ఏ క్షణంలో వస్తారో అనే కనిపెట్టుకుని ఉన్నాను, నాన్నా!''

'మోసపోయావమ్మా! ఎన్ని సంవత్సరాలు ఎదురుచూచినా ఇంతే, నర్మదా! అతను రాడు. నాకు తెలుసు' అన్నాను.

'అలా అనకు, నాన్నా! ఆయన నన్నెంతగా ప్రేమిస్తున్నారో నీకు తెలియదు. మేము పారిపోయి వచ్చామనే నీవలా అంటున్నావు. అలా మోసంచేసే మనిషికాదు, నాన్నా, ఆయన!' అంది నర్మద.

"అంతగా నమ్మిన నర్మద మనసును మార్చలేకపోయాను. నర్మద ఇచ్చిన చిరునామాను పట్టుకుని మద్రాసు వెళ్లాను. నర్మద ఇచ్చిన ఫోటోను పట్టుకుని సినిమా కంపెనీలో వాకబు చేశాను. అతణ్ని చూచినట్టుగానీ, అతను ఆ కంపెనీలో పనిచేసినట్టుగానీ ఎవరూ చెప్పలేకపోయారు. అదే విషయాన్ని నర్మదకు చెప్పాను. కానీ నర్మద నా మాటలు నమ్మలేదు. 'నన్ను ఇక్కడనుండి తీసుకెళ్లాలని మీ ఎత్తు. నే చస్తే చస్తానుగానీ, ఈ ఇంటిని వదిలిపెట్టి రాను. నేనిక్కడనుండి వెళ్లిపోతే నే కనపడక ఆయన పిచ్చివారైపోతారు!' అంది. నర్మదను చూచి బాధపడాలో, జాలిపడాలో, కోపపడలో తెలియలేదు. చేసేదేమీలేక కొర్దిసేపు ఏడ్చాను. చివరికి నర్మదను ఆ ఇంటివారికి అప్పజెప్పి నర్మదకున్న అప్పులన్నింటినీ తీర్చి వచ్చాను. మూడుమాసాలు గడిచాయి. నర్మద ఆడపిల్లను ప్రసవించింది. మరి మూడురోజులకే తెలిసింది, రమేష్‌కు పెళ్లయిందనీ, అతను రాజమండ్రిలో ఉన్నాడనీ. కానీ, నర్మదకా స్థితిలో చెప్పే సాహసం కలగలేదు నాకు. నెలరోజులు పోయిన తరువాత ఇద్దరు ముగ్గురిద్వారా చెప్పించాను. నర్మద వారి మాటలు నమ్మలేదు. నేనే చెప్పాను. నర్మద నా మాటలూ నమ్మలేదు. చివరికి నర్మదనూ, పాపనూ తీసుకుని అతని దగ్గరి కెళ్లాను. ఆ అపరదుష్యంతుడు నర్మదను చూచి, 'నీవెవరో నాకు తెలియ'దన్నాడు. నర్మద ఏడ్చింది. 'నీకు నేనేం తాళి కట్టలేదు, ఫో!' అన్నాడు.

'నాకు అన్యాయం చేస్తారా? ఈ పాప ముఖమేనా చూడండి!' అంది.

'నీకు జరిగిన అన్యాయమేదీ లేదు. ఎవరి ముఖాన్ని వారు వెతుక్కున్నారు. తప్పు లేదు' అన్నాడు.

"నర్మద తనకు జరిగిన పరాభవాన్ని నిగ్రహించుకోలేకపోయింది. రెండు మూడుసార్లు ఆత్మహత్యాప్రయత్నం కూడా చేసింది. కానీ, నా అదృష్టం వల్ల బ్రతికింది. నర్మద మాత్రం మారిపోయింది. క్రమక్రమంగా మతి చలించటం ప్రారంభించింది. ఇప్పుడు నర్మద మందులేని వ్యాధితో బాధపడుతూ విశాఖ మెంటల్ హాస్పిటల్‌లో ఉంది. పిచ్చివాళ్ల మధ్య చావుకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంది నా బంగారుతల్లి!" రాఘవరావు దుఃఖాన్ని నిగ్రహించుకోలేకపోయాడు.

ఆమె కన్నుల్లోనూ కన్నీరు ఉబికింది.

"అతనిచేత పరాభవాన్ని పొందిన తరువాత నర్మద అన్నమాటలు నే మరిచిపోలేదు. ఆ మాటలు నా గుండెను పిండేస్తాయి. బాధను తవ్వి పోగులుపోస్తాయి. నర్మద ఏమందో తెలుసా?"

"ఏ....ఏ.... ఏమంది, బాబుగారూ?"

"నాన్నా! ఆ వర్షంరోజు రాత్రి నీవుగాని, అమ్మగాని, మరి ఎవరైనా నన్ను ఆపి, మందలించి ఉండిఉంటే ఇప్పుడీ అవమానం నాకు తప్పేదిగా, నాన్నా! నేను తప్పుచేస్తే శిక్షించే హక్కు నీకులేదూ? ఒక లెంపకాయ ఇచ్చి, మెడబట్టి ఇంట్లోకి గెంటిఉంటే నా కీ బాధ తప్పేదిగా, నాన్నా! నన్నెందుకు ఆపలేదు, నాన్నా? నన్నెందుకు ఆదుకోలేదు, నాన్నా!' అంటూ ఏడ్చింది. నర్మద మాటలు జ్ఞాపకానికి వచ్చినప్పుడల్లా గడిచిన కాలాన్నంతా దాటి వెనక్కు పరుగెత్తిపోయి... నర్మదను... అమ్మలూ,

అదేమిటి? ఏడుస్తున్నావా?" అడిగాడు రాఘవరావు.

"లే.... లేదు, బాబుగారూ! నర్మద మాటలు వింటుంటే కన్నీరు తిరిగింది." కన్నీరు తుడుచుకుంది. నెమ్మదిగా తలఎత్తి రాఘవరావు వైపు చూస్తూ, "బాబుగారూ! అందరూ అతనిలాగే ఉంటారా?" అని అడిగింది.

ఆమె ప్రశ్నకు సమాధానమీయక, "నీ పేరేమిటమ్మా!" అని అడిగాడు.

"నా పేరు ప్రమీల, బాబుగారూ! ముందు నా సందేహం నివృత్తి చెయ్యండి!" అంది.

రాఘవరావు కొద్దిసేపు ఆలోచించి, "ఏ మనిషీ ప్రత్యేకంగా చెడ్డవాడు కాదు, ప్రమీలా! కానీ, మంచితనమో, చెడ్డతనమో ఆపాదించేది మనిషికే. పరిస్థితుల మీద నేరాన్ని మోపటంకూడా న్యాయం కాదు. పరిస్థితిని అర్థం చేసుకుని మనిషి వ్యవహరించాలి. అందుకు తగిన విజ్ఞత ఉండాలి. మరి అది ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? సమాజం నుండి. సమాజమంటే ఎవరు? నీవూ, నేనూ, కోనారీ, సింహాచలానికి టిక్కెట్టు తీసుకున్న యాత్రికులూ. నా జీవితం నుండి నేను నేర్చుకోలేని పాఠాలను నీవు నేర్చుకోగలవు. నా జీవితం చెడుమార్గాన పోతున్నప్పుడు నీవు నీ మార్గాన్ని దిద్దుకోవాలి. దానికి విజ్ఞానం కావాలి. ఎటువంటిదా విజ్ఞానం? మనం సమాజాన్ని చూడగలిగితే చాలు. నర్మద చరిత్ర నర్మదకు ఉపయోగపడదు. ఆమెలాగే చేసేవారికి ఉపయోగపడుతుంది. మన జీవితమూ అంతే!"

"ముందు నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పండి, బాబుగారూ!"

"అయితే, నీకింకా అర్థం కాలేదా? నర్మదలున్న ప్రతిచోటా రమేష్‌లున్నారు. వాళ్లెప్పుడూ పలాయనం చిత్తగిస్తూనేఉంటారు. ఆమె తల్లిదండ్రులకు నచ్చక వివాహమాడలేక ఆమెతో లేచిపోయినవాడు, రేపు ఆమెవల్ల వచ్చే సమస్యలు తట్టుకోలేక ఆమెను వదలిపారిపోడని గారంటీ ఏమిటి? వాడెప్పుడూ పరిస్థితుల నుండి పారిపోవాలనే చూస్తాడు. తను మంచిదారిలో నడుస్తూ, ఎదుటివారిని సవ్యదిశలో నడిపించేవారు కావాలి సమాజానికి. అటువంటివారు అరుదు."

ప్రమీల ఏదో అడగాలని తలఎత్తింది.

పాసెంజరు ట్రెయినుకి టీసీ లైన్ ఇచ్చి గంట కొట్టాడు.

రాఘవరావు కుర్చీలోంచి లేస్తూ, "అమ్మలూ! మీ బండికి లైన్ క్లియర్ అయింది!" అన్నాడు.

"అవును, లైన్ క్లియర్ అయింది!" అంది ప్రమీల.

"లే, లేచి కొద్దిగా కాళ్లూ, చేతులూ కడుక్కుని తయారవు. ఈ తువ్వాలు తీసుకెళ్లు. బాత్‌రూములో సబ్బూ, అవీ ఉంటాయి!"

ప్రమీల కదలలేదు. ఏదో ఆలోచిస్తూ తల దించుకుని ఉంది.

"అమ్మలూ! ప్రమీలా!" హెచ్చరించాడు రాఘవరావు.

"నేను వెళ్లబోవటంలేదు, బాబుగారూ! నేను వెళ్లను!" అంది ప్రమీల.

"అదేమమ్మా?"

"అదంతే, బాబుగారూ! నేను వెళ్లను. నన్ను మాత్రం మీరు తోడుగావచ్చి మా ఇంటికి దిగబెట్టి వెళ్లిపొండి. తెల్లవారేలోగా నేను ఇల్లు చేరాలి. మా నాన్నగారికి కూడా మీరే నచ్చచెప్పాలి!" అంది తల దించుకునే ప్రమీల.

"అంతా విచిత్రంగా ఉందమ్మా! నీ గురించి నాకేం తెలుసునని చెప్పమంటావు, చెప్పు!"

"నా చేత చెప్పించాలనిగానీ, మీరు మాత్రం గ్రహించలేదా? నేనూ... నర్మదలాగే... కానీ, అతనక్కడున్నాడు... నా పెళ్లి నిశ్చయమైంది... అందుకనే బయలుదేరి పోవాలనుకుని ఇక్కడికొచ్చాను. కానీ, వెళ్లను. నర్మద, రమేష్ జంటగా బయలుదేరికూడా జంటగా ఎక్కువకాలం ఉండలేకపోయారు. ఆమె నాశనమైంది. అతను హాయిగానే ఉన్నాడు. మరి ఒంటిగా వెళ్తున్న నన్ను ఆదరించక 'నీవెవరు?' అంటే, నేనేం చేయాలి? ఏమీ చేయని నేరానికి అందరి మధ్యా దోషిగా నిలబడక తప్పదు. నేనేం నేరం చేయలేదు. కానీ తెల్లవారేలోపుగా మాత్రం... మీ సహాయాన్ని జన్మజన్మలకూ మరచిపోను!"-ప్రమీల కళ్లవెంట నీళ్లు తిరిగాయి.

రాఘవరావు ఒక నిట్టూర్పు విడిచి ఇంటికి తాళం వేశాడు.

నిద్ర నుండి లేచిన రంగసామి జట్కా కట్టాడు.

రంభ రాజకీయాల్లోకా?

అవునట. గ్లామర్ నటిగా పేరు తెచ్చుకుని అలాగే తనకు సంతృప్తిగా వుందంటూ స్టేట్‌మెంట్లు ఇచ్చిన రంభ, రాజకీయాల్లోకి దిగిందట. దీన్ని గురించి తమిళపత్రికలు దినత్తంది, దినకరన్ విశేషంగా రాశాయి. నిజానికి తెలుగులో కంటే తమిళంలోనే రంభకు ఫాలోయింగ్ ఎక్కువ. ఆమె అంటే పడిచచ్చే వీరభక్తులు పాపం, ఆమె రాజకీయాల్లోకి వెళ్తున్నసంగతి వినగానే ఇక ఆమె నటించడం మానేస్తుందేమోనని బెంగపెట్టుకున్నారట. ఇలాంటి సమయంలో తెలుగు పత్రికలేం రాశాయంటే, రంభ ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారిని కలిసి తెలుగుదేశం పార్టీలో చేరిందని. ఇందుక్కారణం ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తున్న రాష్ట్రాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తనకు బాగా నచ్చిందువల్లనే అని కూడా అందట రంభ. అయినా తెలుగు, తమిళభాషల్లో సినిమాల్లేవు కదా, అందుకనే ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకునివుండుంటుంది. మరి హిందీలోవున్న రెండు చిత్రాల సంగతేమిటి?

ఎస్.

పాసెంజరు అవుటర్ సిగ్నల్ దగ్గర అరుస్తోంది. జట్కా కృష్ణాపురం వైపు బయలుదేరింది.

***

"ఈ పెళ్లిసందడిలో నీవొచ్చావన్నది విన్నానే గానీ, పలకరించటం కాలేదు, రాఘవా! నీవు దేవుడిలా ఆదుకున్నావు. లేకపోతే ప్రమీల పెళ్లి జరిగేది కాదు!"

"నేను చేసిందేముందిలే, పార్వతీ! నన్ను పొగడకు!" తలదించుకుని అరటిబోదెలకేసి చూస్తూ అన్నాడు రాఘవరావు.

"అలా అనకు, రాఘవా! ప్రమీల నాకంతా చెప్పింది. నీవు ప్రమీలను వెంటపెట్టుకుని రావటం నేను చూశాను. నీవు ఆయనతో మాట్లాడటం కూడా విన్నాను. కానీ, ఆ రాత్రివేళ 'నీవు' అని గుర్తుపట్టలేదు. ఈనాడు పందిట్లో చూశాను. గుర్తుపట్టాను. నీవు దేవుడివి. నన్నూ, నా కుటుంబాన్నీ రెండుసార్లు ఆదుకున్నావ్!" ఆగిపోయి, అటుఇటూ చూచి కొద్దిగా దగ్గరగా వచ్చి స్వరాన్ని తగ్గించి, "ఆ నాడు నేనే సాహసం చేశానో, ఈ నాడు అదే సాహసాన్ని చేసింది ప్రమీల. ఆనాడూ నన్ను ఇలానే వారించి వెనుకకు పంపావు. నీలాగా మనుషులనూ, పరిస్థితులనూ అర్థం చేసుకుని త్యాగం చేయగిలిగిన వారెందరు? ఆనాడు నీవు చేతకానివాడివనీ, పిరికివాడివనీ, అసమర్థుడివనీ నించిందాను, ఏడ్చాను. తరువాత అర్థమైంది నీవు లోకాన్నెంత బాగా అర్థం చేసుకున్నదీ! నీవు సామాన్యుడివి కావు, రాఘవా! దేవుడివి!" అన్నది. ఆమె కళ్లు కొద్దిగా చెమర్చాయి.

"కాదులే, పార్వతీ! నేను మాములు మనిషినే. వస్తాను, సెలవియ్యి!" చేతులు జోడించాడు రాఘవరావు.

"వెళ్లిపోదువుగానిలే, రాఘవా! తొందరేం? తల ఎత్తు! సిగ్గుపడతావేం? నేను ఆనాటి పార్వతిని కాను... నాకొక విషయం చెప్పు, రాఘవా! ప్రమీల నా కూతురని నీకెలా తెలుసు? ప్రమీలను నీవెలా గుర్తుపట్టావు?"

రాఘవరావు కొద్దిసేపాగి అన్నాడు. "ప్రమీల నీ కూతురని నాకు తెలియదు. అసలు ప్రమీలను ఇంతకుమునుపు నేనెప్పుడూ చూడలేదు. కానీ, ఆమె ముఖంలో నీ పోలికలు చాలా కనిపించాయి. ఆమె కూర్చున్నప్పుడు ఒక పక్కగా చూస్తే నీవేనేమో అనే భ్రాంతి కూడా కలిగింది. ఆమె నడుస్తున్నా, మాట్లాడుతున్నా నీవే గుర్తుకొచ్చావు. వెనువెంటనే 'ఆ రాత్రి' గుర్తుకువచ్చింది. ప్రమీల తొందరపాటుకు బాధ కలిగింది. రంగసామి నా మీద ఉన్న గౌరవంచేత ప్రమీల గురించి అంతా చెప్పాడు. నీవే గుర్తుకొస్తుంటే ప్రమీలమీద జాలిచూపక తప్పలేదు. రంగసామిని వెళ్లిపోవద్దని చెప్పివచ్చాను. ప్రమీల నీ కూతురై ఉంటుందని మాత్రం నేను ఏదీ చేయలేదు. ప్రమీల ఎవరైనా నే చేయగలిగేది అదే. నేనా ఊరి స్టేషన్ మాస్టరుగా ఉన్నంతకాలం నా చేతిమీదుగా ఇలాంటివారికెప్పుడూ టిక్కెట్టు ఇవ్వను, పార్వతీ! ఇది నిజం!"

"ఇంతమందిని రక్షించిన నీవు నర్మదను మాత్రం రక్షించుకోలేకపోయావు."

"ప్రమీల లాంటి వారికోసం నర్మద లాంటివారు ఉండాలి, పార్వతీ!"

"నిండుకుండవు. భార్య పోయింది. కూతురు అలా అయింది. చిన్నకూతురు సంసారం సరిలేదు. అయినా, నీవు తొణకటంలేదు, బాధపడటంలేదు."

"బాధపడినంతమాత్రాన ప్రయోజనమేమిటి, పార్వతీ! ఎవరి జీవితాన్ని వారు జీవించక తప్పదు. మనం చెప్పినట్టు జీవితం ఉండదు. జీవితం చెప్పినట్టు మనం నడవాలి. బాధను బాధగానే తీసుకుంటే బ్రతకలేం!"

"అంతా నాటకంలో మాట్లాడినట్టు మాట్లాడతావు, రాఘవా? ఇంకా నాటకాలు వేస్తున్నావా?"

"లేదు, పార్వతీ! మానేశాను. నేను జీవిస్తున్నా నటిస్తున్నాననీ, నేను ఒక నాటకాల రాయుడిననీ, నా ఆరాధన ఒక నాటకమనీ మీ వాళ్లంతా నన్ను దూరం చేసిన తరువాత నాటకరంగం మీద జీవించిన నేను, వాళ్లందరి తృప్తికోసం నిన్ను దూరం చేసుకున్నాను. ఆనాటి నుండి స్టేజి ఎక్కటం మానేశాను. కానీ జీవితంలో నటించక తప్పదుగా? అప్పుడప్పుడూ నటిస్తున్నాను. ఆ రాత్రికూడా ప్రమీల ముందు నటించక తప్పలేదు!" తల దించుకున్నాడు రాఘవరావు.

"అంటే?"

"నర్మద నా కల్పన!" తల దించుకునే అన్నాడు.

"కల్పనా?! మరి... మరి... గుండె జబ్బుతో మరణించిన భార్య...?"

"నాకు భార్య లేదు."

"రాఘవా! నీకు భార్య లేదూ?!... మరి... మరి... నీవు..."

"ఆఁ, నేను నేనే... నాకు నేనే! వస్తాను!"

"రాఘవా! ఆగు. నీ పరిస్థితికి నే బాధపడకూడదని ఇలా అంటున్నావా?... ఇది కూడా నటనేనా?" పార్వతి గొంతు బొంగురుపోయింది.

సన్నగా, నీరసంగా నవ్వాడు రాఘవరావు.
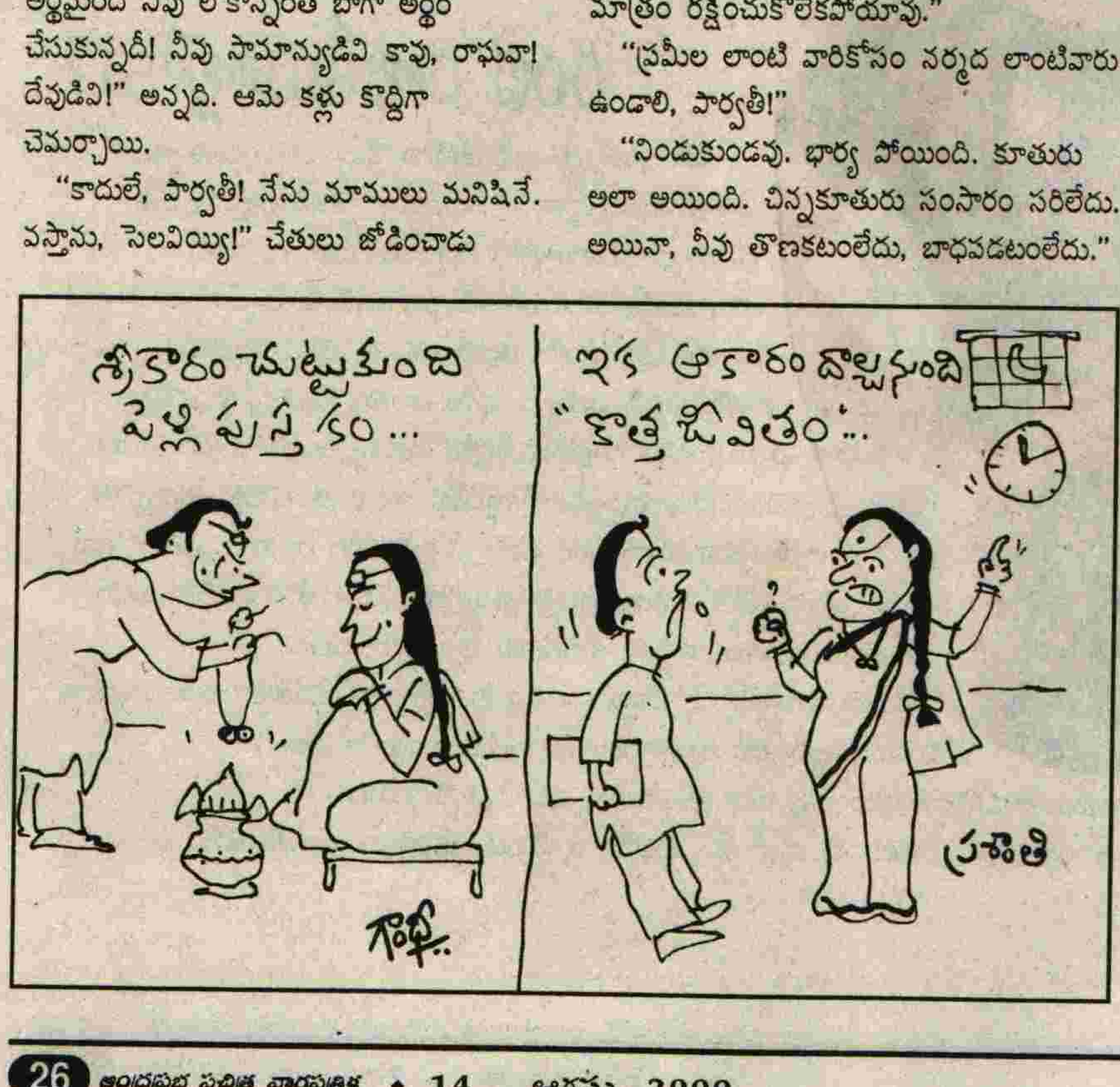
"నటనే పార్వతీ, నా జీవితమంతా నటనే! ఈ నటనే పార్వతీ, నన్ను కోరుకున్న అమ్మాయిని నాకు దగ్గరచేసింది. ఈ నటనే నా నుండి ఆమెను దూరం చేసింది. ప్రమీల రహస్యాలు నాకు తెలుసని రంగసామి ముందు నటించాను. ఇది నిజం! నర్మదకు జీవంపోసి ప్రమీలకోసం ప్రమీల ముందు నటించాను. ఇదీ నిజమే. కానీ, ఇప్పుడు మాత్రం... ఈ క్షణాన మాత్రం నటించడంలేదు, పార్వతీ! నన్ను నమ్ము!" ఎడమభుజం మీద నుండి ఛాతీ మీదుగా కుడిపక్కకు పోతున్న మూడుపోగులను కుడిచేతితో బయటకు లాగి ఆమెకు కనిపించేలా చూపించి, వెనుతిరిగి గబగబా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు రాఘవరావు. ■